

Del 3

Ekonomiska ersättningar och arvoden inom förbundet

Kongresshandlingar

- Del 1** Dagordning och arbetsordning
- Del 2** Ekonomisk ersättning med mera till ledamöterna/
motsvarande vid 2020 års kongress
- Del 3** **Ekonomiska ersättningar och arvoden inom
förbundet**
- Del 4** Verksamhetsinriktning och ekonomi 2021–2024
- Del 5** Motioner och styrelsens yttranden
- Del 6** Förslag till stadgeändringar
- Del 7** Förslag till program för socialförsäkringar och
trygghet i arbetslivet "Väl färdas genom livet"
- Del 8** Förslag till digitaliseringsprogram "Från hålkort
till hologram"
- Del 9** Valberedningens förslag

Rapporter

- Rapport 1** Uppföljning "Vad har hänt med besluten från
2016 års kongress?"
- Rapport 2** Förbundsekonomi, fördjupning
- Rapport 3** Remissammanställning "Verksamhetsinriktning
2021–2024"

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Förbundsstyrelsens förslag till beslut	2
Ekonomiska ersättningar och arvoden inom förbundet	4
Överväganden	4
I. Ordföranden	8
II. Vice ordförandena	9
III. Övriga ledamöter och revisorer	9
IV. Ersättare i styrelsen	9
V. Arvode för förbundsuppdrag i övrigt samt rese- och traktamentsersättning för alla uppdrag i förbundet	10
Bilaga 1	11
Utbetalda ersättningar i den parlamentariska organisationen 2019	11
Kostnader för olika ändamål (2019)	12

Förbundsstyrelsens förslag till beslut

1. Förbundsstyrelsen föreslår att kongressen beslutar

att utgångspunkterna för och regleringen av arvodet till förbundsordföranden (oförändrat) följer redovisade principer och modell och att justering av arvodet ska göras per den 1 januari med utgångspunkt från den genomsnittliga löneutvecklingen för statstjänstemän.

att arvode till vice ordförandena vardera utgör 15 procent (oförändrat) av arvodet till ordföranden¹ och i övrigt den fördelning/ersättning som redovisas i kongressunderlaget.

att arvode till övriga ordinarie ledamöter ska vara ett (1) inkomstbasbelopp² (oförändrat) per år under nästa kongressperiod.

att arvode till kongressvalda ordinarie revisorer ska till vardera uppgå till 60 procent av ett inkomstbasbelopp per år under nästa kongressperiod.

att ersättare i förbundsstyrelsen vid tjänstgöring erhåller ett arvode om 800 (oförändrat) kronor per sammanträdesdag.

att årsarvode till sammankallande i valberedningen och ersättare för denna ska vara tio procent av ett inkomstbasbelopp³ till sammankallande och fem procent⁴ av ett inkomstbasbelopp till ersättarsammankallande i valberedningen. Sammanträdesarvode tillkommer.

att årsarvode till sammankallande i valkorporationen ska vara fem procent av ett inkomstbasbelopp. Sammanträdesarvode tillkommer.

2. För uppdrag i övrigt i förbundet föreslår förbundsstyrelsen att kongressen beslutar

att uppdragsarvode utgår med 400 (oförändrat) kronor för förbundsuppdrag som överstiger två timmar.

att uppdragsarvode utgår med 200 kronor om förbundsuppdraget pågår mindre än två timmar.

att arvode utgår med ytterligare 200 kronor (oförändrat) på kvällstid efter klockan 19.00 samt lördagar, söndagar, helgdagar eller annan tjänstgöringsfri dag.

att endast ett uppdragsarvode ersätts per dag och person.

att uppdragsarvodet utgör kompensation i tjänstepensionssystem och dylikt.

---

¹ Vice ordförandes ersättning (15 procent av ersättningen till ordföranden) är f. n. 174 420 kr/år.

² 1 inkomstbasbelopp motsvarar i dag 66 800 kronor

³ 10 procent av ett inkomstbasbelopp motsvarar i dag 6 680 kr/år.

⁴ 5 procent av ett inkomstbasbelopp motsvarar i dag 3 340 kr/år

3. För alla uppdrag i förbundet föreslår förbundsstyrelsen att kongressen beslutar
att rese- och traktamentsersättningar utgår enligt avtal som gäller för de anställda vid förbundskansliet med av förbundsstyrelsen utfärdade tillämpningsföreskrifter.

4. Slutligen föreslår förbundsstyrelsen att kongressen beslutar
att uppdra åt förbundsstyrelsen att fastställa arvoden och ersättningsregler i övrigt.

att i övrigt besluta i enlighet med vad som redovisats.

att styrelsen under kongressperioden till en förbundsstämma återkommer med förslag till hur arvoden inom förbundet ska beredas, och om det krävs några förändringar i de nuvarande arvodena.

Ekonomiska ersättningar och arvoden inom förbundet

Kongressen ska fatta beslut om ekonomiska ersättningar och arvoden inom förbundet. Senast behandlades detta av kongressen 2016. Då beslutades att principerna för arvoden m.m. skulle vara desamma som tidigare.

Överväganden

Till kongressen 2020 har förbundsstyrelsen fört en diskussion om arvoden/villkor och ersättningar i stort och med sikte på framtiden. Diskussionen har rört olika ersättnings storlek, vad de ska ersätta, hur och på vilka grunder de ska revideras etc. För övrigt har också diskuterats frågan om hur avdelningarna hanterar arvoden och ersättningar, vilket bland annat aktualiserades av anslagsutredningen. Förbundsstyrelsen har valt att inte gå vidare i dessa frågor, varför dessa inte är aktuella att ta upp under kongressen. Dock menar förbundsstyrelsen att ett arbete där dessa frågor behandlas behöver genomföras. Hur detta arbete ska ske, och omfattningen av det, är frågor som fortsatt behöver beredas. Till grund för hur dessa frågor ska behandlas vill förbundsstyrelsen ändå lägga fast några vägledande principer för hur ersättningsreglerna ska se ut. Dessa principer är:

- Förbundet ska till 100 procent ersätta det faktiska och styrkta inkomstbortfallet. Ingen förtroendevald ska ”förlora” pengar på att ta på sig ett förbundsuppdrag.
- Alla ersättningar ska vara öppna och transparenta.
- Arvoden som betalas ut ska utgå från uppdraget, dess karaktär, ansvar och omfattning.

Som tidigare nämnts har förbundsstyrelsen inte funnit någon anledning till några genomgripande förändringar. Det finns dock mot bakgrund av principerna ovan anledning att göra några mindre justeringar/förtydliganden. Dessa är i korthet:

1. Förbundsuppdragsarvodet. Samtliga personer (ombud, förhandlingsdelegater) som deltar i ett möte av förbundskaraktär får i dag 400 kr per uppdrag. Det kallas för att de har ett förbundsuppdrag. I de nuvarande bestämmelserna finns inte:
  - a. *Någon tidsgräns för hur långt sammanträdet ska vara.* Oavsett om mötet är 30 minuter eller 6 timmar blir ersättningen densamma.
  - b. *I dag kan en person få flera uppdragsarvoden för samma dag, i det fall personen har flera uppdrag.* Exempelvis kan personen vara ledamot i förhandlingsdelegation, ledamot av valberedningen och ledamot i ett regionalt råd. I en sådan situation kan personen få 3 x 400 kr.
2. Förbundsstyrelsen föreslår att maximalt ett förbundsarvode om 400 kr per dag och person kan betalas ut. För sammanträde kortare än 2 timmar, halva beloppet (200

kr). Det ska tydligt framgå att i förbundsarvodet ingår kompensation för ev. bortfall i tjänstepension och dylikt.

3. Ersättning till valberedningens sammankallande samt dennes ersättare. Uppdraget som sammankallande i valberedningen är ett viktigt arbete. I dag ersätts inte detta uppdrag alls, utöver det sammanträdesarvode som är lika för alla ledamöter i valberedningen. Men uppdraget som ordförande i valberedningen är ett omfattande arbete som oftast sker mellan sammanträdena. Förbundsstyrelsen föreslår att tio procent av ett inkomstbasbelopp ska ges till sammankallande och fem procent av ett inkomstbasbelopp till dess ersättare. Sammanträdesarvode för förbundsuppdrag ska tillkomma.
4. Sammankallande i valkorporationen. Valkorporationen består av ett sextiotal avdelningar. Vid den årliga träffen väljer valkorporationen en person för att vara dess sammankallande. Den sammankallande har därmed fått ett särskilt ansvar för att arrangera möten för valkorporationen och vara en kontaktperson för de mindre avdelningarna. Den sammankallande fungerar som en länk mellan valkorporationen och kansliet i det administrativa arbetet. Förbundsstyrelsen föreslår att sammankallande i valkorporationen får ett årsarvode om fem procent av ett inkomstbasbelopp. Sammanträdesarvode för förbundsuppdrag tillkommer.
5. Förbundsrevisorerna. De två förtroendevalda revisorerna har i dag samma årsarvode som förbundsstyrelsens ordinarie ledamöter. Tidsåtgången för en ordinarie ledamot i förbundsstyrelsen beräknas att vara 40–50 arbetsdagar per år⁵ eller närmare 20 procent av arbetstiden. Motsvarande omfattning har inte de förtroendevalda revisorerna, främst p.g.a. att lejonparten av revisionen utförs av den auktoriserade revisorn och dennas medarbetare. De förtroendevalda revisorerna har inte heller samma ansvar som en förbundsstyrelseledamot. Mot denna bakgrund, dvs. med hänsyn till tidsåtgång och ansvar föreslår förbundsstyrelsen att årsarvodet till de förtroendevalda revisorerna ska vara 60 procent av inkomstbasbeloppet.
6. Förtroendevalda med förbundsuppdrag av större omfattning (dvs. förbundsstyrelsen samt revisorerna) bör kunna få tillämpa villkorsavtalet för kansliets anställdas möjlighet att ”växla” del av arvodet mot extra tjänstepensionsavsättning.

---

⁵ Tidsåtgången för ordinarie förbundsstyrelseledamot beräknas utifrån följande; 20 FS-dagar (10 tvådagarsammanträden), 4 dagar förbundsmöten (förbundsstämma samt ordförandekonferens), 5 dagar avtalsråd/delegation motsv. 15 dagar för genomförande av ST-veckor, avdelningsdialog, extern representation i sammanhang där ST ska finnas med.

Styrelsen har som tidigare nämnt fört en diskussion om arvoden/villkor och ersättningar med sikte på framtiden. Till kongressen 2020 har förbundsstyrelsen inte något konkret förslag, annat än att den kommande förbundsstyrelsen ska få ett uppdrag att se över ersättningsreglerna.

Bakgrunden är att förbundsstyrelsen anser att nuvarande ersättningsregler på sikt inte håller. Detta särskilt med tanke på att nya generationer av förtroendevalda gör entré som har villkor, främst i tjänstepensionshänseende⁶, som avviker från dagens regler⁷. Som framgår av fotnoten nedan gäller andra villkor främst för födda efter 1988, men även födda mellan 1973 och 1987 kan i vissa situationer också påverkas. Ju längre tiden går desto mer växer behovet av att ST ser över konstruktionen av ersättningar. OBS att tjänstepensionen inte berör arvoden, utan den utbetalda inkomstförlusten.

Exempelvis, vi antar att ett uppdrag som ordinarie ledamot av förbundsstyrelsen i normalfallet tar 50 dagar/år i anspråk. Det motsvarar ca 15–20 procent av den sammanlagda arbetstiden och därmed lika stort inkomstbortfall för den enskilde. Arbetsgivarens skyldighet att betala in tjänstepension baseras på den faktiskt utbetalda lönen. Det betyder för en förbundsstyrelseledamot, som har löneavdrag, en förlust av motsvarande belopp som inbetald tjänstepension. Det är ett belopp som ST rimligen borde betala. Under den kongressperiod som ligger framför bör förbundsstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett förslag till hur frågan ska lösas. Lösningen bör helst inte leda till att arvodes- och ersättningsandelen av de förbundsgemensamma kostnaderna kraftigt ökar. Försiktighet och rimliga nivåer i arvoden och kostnader måste alltjämt iakttas. Sett utifrån en medlems perspektiv finns det fog att se förbundet som en helhet, dvs både det förbundsgemensamma och avdelningarna.

I grunden anser förbundsstyrelsen att nuvarande nivåer och principer, i den mån de är kända, är rimliga. Arvodet till främst ordföranden men också de båda vice ordförandena ska här ses på ett särskilt sätt eftersom omfattningen av dessa uppdrag är från heltid till halvtid. Men motiven till att arvoden i övrigt ska finnas anser styrelsen främst ska vara en kompensation för det merarbete ett styrelseuppdrag kan innebära. Många gånger kräver uppdraget att möten ska förberedas på ledig tid, dvs helger och kvällar. För själva mötestillfället behövs inte något arvode eftersom detta är tid för vilket ersättning för förlorad arbetsförtjänst betalas ut av förbundet. Principen, vilken styrelsen diskuterat sig fram till, är alltså att arvodets storlek ska stå i rimlig proportion till uppdragets omfattning och vilka kraven på förberedelser är.

---

⁶ Gäller även semesterersättningen, men denna utgör en liten del.

⁷ Förmånsbestämd tjänstepension har i dag så gott som samtliga förtroendevalda som innehar förbundsuppdrag eftersom det gäller för dem som är födda före 1973 PA 16, avd. II. Den som är född 1973–1987 och har en månadslön över 40 250 kronor kan också ha rätt till en förmånsbestämd del. För dem födda efter 1988 tillämpas PA 16, avd. I. Dvs tjänstepensionen utgör motsvarande 6 procent på utbetald månadslön varje månad upp till 41 750 kronor (2020). För den som har en lön över 41 750 kronor i månaden inbetalas 31,5 procent på överskjutande belopp.

Även till denna kongress har styrelsen diskuterat vem som är lämpligast att bereda frågan om arvoden. I förbundet har detta beredningsansvar hittills varit en fråga för styrelsen. Men lämpligheten att det ska fortsätta att vara så för all framtid anser styrelsen att det finns anledning att fortsatt diskutera. I det arbete om ersättningsregler som styrelsen aviserat ska ske under den kommande kongressperioden bör denna frågeställning också finnas med.

Slutligen, extrakongressen 2011 tog beslut om att göra några justeringar i arvodena. Bland annat justerades basen för ordförandearvodet med hänvisning till att ordförandens och kanslichefens villkor i princip ska vara desamma. Denna av kongressen fastslagna följsamhet vill förbundsstyrelsen ska upphöra. Lön och villkor för kanslichef ska i framtiden i stället fastställas av förbundsstyrelsen.

I. Ordföranden

Kongressen beslutar om en modell för hur arvodet till förbundsordföranden ska räknas upp. Modellen säger att arvodet till förbundsordföranden ska bestämmas per den 1 januari med utgångspunkt från den genomsnittliga löneutvecklingen för statstjänstemän. Den referens som förbundsstyrelsen använt sig av hittills är löneutvecklingen för identiska individer med en BESTA-kod som motsvarar det ansvar en förbundsordförande har, dvs löneutvecklingen för chefer.

Under de senaste åren har detta inneburit följande löneutveckling;

2012-01-01	75 000	
2012-01-01	77 000	2,6 %
2013-01-01	79 200	2,8 %
2014-01-01	81 300	2,6 %
2015-01-01	83 700	2,9 %
2016-01-01	86 600	3,4 %
2017-01-01	89 500	3,3 %
2018-01-01	92 900	3,8 %
2019-01-01	96 900	4,25 %

Styrelsen föreslår ingen förändring i den delen som rör modellens principer för hur arvodet till ordföranden beräknas. Ordförandes arvode och villkor ska alltjämt vara desamma. Denna princip ska vara vägledande för styrelsen, då den årligen justerar storleken på ordförandens arvode och villkor i övrigt. Styrelsen föreslår inte heller några förändringar när det gäller ordförandens villkor i övrigt och hur dessa fastställs. Villkor i övrigt för ordförandeuppdraget följer det kollektivavtal som gäller för förbundets anställda, även avseende pension. Arbetstidslagen är inte tillämplig. Villkor redovisas årligen i verksamhetsberättelsen.

Sammanträdes- och uppdragsarvoden inom förbundet utgår inte till ordföranden. När det gäller avgångsvederlag är dessa anpassade till förhållandena inom förbundet. Ordförandeskapet är normalt förenat med en tjänstledighet från annan anställning. Tiden i förtroendeuppdraget är en faktor som bör vägas in, främst när det gäller de reella möjligheterna att återgå till tidigare tjänst. Generellt gäller att förbundet aktivt bör bistå en avgående ordförande i arbetet med att hitta nytt arbete/uppdrag, om det inte är realistiskt med en återgång till den befattning från vilken ordföranden är tjänstledig. Därutöver gäller under en övergångsperiod en viss inkomsttrygghet. Övergångsperioden är satt till högst två år. Under en sådan övergångsperiod är ersättningen förenad med uppdrag för förbundet, förutsatt att det nya arbetet inte lägger hinder i vägen. Avräkning mot erhållen lön/ersättning ska ske.

Styrelsen har i enlighet med besluten vid tidigare kongresser träffat överenskommelse med ordföranden om villkoren, som gäller till och med 2020 års kongress. Styrelsen föreslår att utgångspunkten för regleringen av arvode med mera till förbundsordföranden även för nästa kongressperiod ska vara i enlighet med vad styrelsen här redovisat.

II. Vice ordförandena

De två vice ordförandenas arvoden utgör 15 procent av det arvode per månad som utgår till förbundsordföranden, f.n. 12 555 kr/mån. Arvodet är inte pensionsgrundande.

Därutöver har styrelsen sedan kongressen 2008 träffat avtal om förlorad arbetsinkomst med de vice ordförandena med utgångspunkt från att uppdraget omfattar 50 procent av full tid. Detta mot bakgrund av de utökade uppgifter som vice ordförandena successivt åtagit sig för att uppdraget så kräver.

Sammanträdes- och uppdragsarvoden inom förbundet utgår inte till de vice ordförandena. Villkor i övrigt för viceordförandeuppdraget följer det kollektivavtal som gäller för förbundets anställda, även i förekommande fall avseende pension. Arbetstidslagen är inte tillämplig.

III. Övriga ledamöter och revisorer

Styrelsen föreslår att arvodet till övriga ordinarie ledamöter ska vara oförändrat ett (1) inkomstbasbelopp per år.

Styrelsen föreslår att arvodet till revisorerna ska till dem vardera vara 60 procent av ett inkomstbasbelopp per år under nästa kongressperiod.

IV. Ersättare i styrelsen

Vid kongressen väljs sex ersättare i förbundsstyrelsen. Ersättarna får ett arvode med 800 kronor per sammanträdesdag, om de tjänstgör. I det fall de deltar på möten och inte tjänstgör erhåller de ett arvode om 400 kronor per sammanträdesdag.

Styrelsen föreslår att arvodet till ersättare i styrelsen ska vara oförändrat, 800 kronor per sammanträdesdag.

Dock vill förbundsstyrelsen redovisa den princip som tillämpats över tid, om en situation uppstår att en ordinarie förbundsstyrelseledamot avgår och fram till dess fyllnadsval kan ske. I det fallet ersätts den ordinarie förbundsstyrelseledamoten av den ersättare som står först i ersättarordningen. Denna senare kallas då att vara ordinarie ersättare och är det fram tills det sker ett fyllnadsval eller i situationen som beskrivs i fotnot nedan. Under den

tid ordinarie ersättaren tjänstgör erhåller denna det arvode som annars skulle utbetalats till den ordinarie ledamoten.⁸

V. Arvode för förbundsuppdrag i övrigt samt rese- och traktamentsersättning för alla uppdrag i förbundet

Dagarvode utgår med 400 kronor för förbundsuppdrag. Arvode utgår med ytterligare 200 kronor på kvällstid efter klockan 20.00 samt lördagar, söndagar, helgdagar eller annan tjänstefri dag.

Styrelsen föreslår oförändrat arvode, 400 kronor/dag för uppdrag som pågår längre tid än två timmar. Understiger uppdraget två timmar (restid inkl.) är dagarvode 200 kronor. Enbart ett dagarvode utgår per dag till samma person (oavsett antal uppdrag). Dagarvode ska bland annat ersätta eventuellt bortfall i tjänstepension och dylikt.

Rese- och traktamentsersättningar utgår enligt avtal som gäller för de anställda vid förbundskansliet med av förbundsstyrelsen utfärdade tillämpningsföreskrifter. Styrelsen föreslår i övrigt att arvoden m.m. för förbundsuppdrag ska vara oförändrade.

---

⁸ Systemet med ordinarie ersättare fungerar på följande sätt: Antingen tjänstgör hen fram tills ett fyllnadsval förrättas. Eller kan hen tjänstgöra i det fall en ordinarie förbundsstyrelseledamot är "tjänstledig". En förbundsstyrelseledamot kan under särskilda förhållanden beviljas "tjänstledighet" från uppdraget som förbundsstyrelseledamot under en begränsad tid. "Ledigheten" ska ha sådan karaktär att det för den ska anses finnas stöd i lag eller motsvarande, exempelvis föräldraledighet, långtidssjukskrivning, politiskt uppdrag etc. Kravet är att frånvaron från uppdraget ska vara längre än tre månader och den ska ske inom kongressperiodens tidsrymd. Dvs beräknas frånvaron vara längre än när den aktuella kongressperioden slutar, då ska ledamoten omedelbart avsäga sig uppdraget med hänvisning till att hen inte kan fullgöra sitt uppdrag. Den ordinarie ersättaren hämtas i turordning från ersättarlistan.

Bilaga 1

Utbetalda ersättningar i den parlamentariska organisationen 2019

(OBS ej traktamenten motsv.)

	Arvode	Sociala avg. (31,42%)	Pension (inkl. sociala avgifter)	Förlorad arb. (inkl. sociala avgifter)	Övrigt	SUMMA
Ordförande	1 142 800	359 068	1 221 073	0		2 722 941
1:a vice ordf.	174 420	54 803	32 110	694 873 ⁹	(112 548) 49 670 ¹⁰	1 005 876
2:a vice ordf.	174 420	54 803	0	0		229 223
FS ledamöter (9 st)¹¹	579 600	182 110	0	93 338		855 048
Ombud förb.stämman	80 000	25 136	0	41 713		146 849
Ombud ordf.konf.	30 000	9 426	0	13 879		53 305
Avtalsdelegationer	5 200	1 634	0	6 345		13 179
FS arbetsgrupper	2 400	754	0	4 878		832
Regional samverkan	79 200	24 885	0	25 925		130 010
Valberedningen	10 400	3 268	0	11 419		25 087
Revisorer (2 st ffv)	128 800	40 469	0			169 269
SUMMA	2 407 240	756 356	1 253 183	892 370	49 670	5 358 819

⁹ 50% av lönen 10 månader samt 70% under 2019 i två månader med anledning av OFR-utbildning.

¹⁰ Motsvarar hälften av den skattemässiga kostnaden för förmånsbil (1/1= 99 340 kr). Summan under parentes ovan är leasingkostnad samt skatt/försäkring

¹¹ Varje FS-ledamot hade 2019 ett inkomstbasbelopp som motsvarade 64 400 kr.

Kostnader för olika ändamål (2019)

	Totalt
Förbundsstyrelse	6 225 464
Förbundsstämma	1 130 930
Ordförandekonferens	423 414
Avtalsdelegationer	52 535
Revision	519 269
Valberedningen	71 441
Avdelningsdialog	46 712
Summa	8 469 765